

Ομοιότητες, συμπτώσεις και διαφορές των εφοπλιστών Δ. Μωραΐτη, Θ. Ζυγομαλά και Π. Σφηνιά. Πώς το ευφυές όραμα γίνεται θρήνος. Χρεοκοπίες, δολοφονίες, αυτοκτονίες. Μια ιστορική αναφορά που γίνεται επίκαιρη λόγω της οικονομικής παγκόσμιας κρίσης, της πτώσης των ναύλων και της καταρρεύσεως των ναυτιλιακών μετοχών



Οκτώ χρόνια από την αυτοκτονία του Παντελή Σφηνιά

Τι κοινό μπορεί να έχουν ένας Ανδριώτης, ένας Χιώτης και ένας Κρητικός; Μα φυσικά την αγάπη τους για τη θάλασσα, για τα πλοία και για το όραμά τους να κάνουν μια μεγάλη ελληνική ναυτιλιακή εταιρεία. Ίσως και το τέλος της ναυτιλιακής τους δραστηριότητας, που υπήρξε βίαιο. Ο ένας χρεοκόπησε, ο άλλος χρεοκόπησε και δολοφονήθηκε και ο τρίτος αυτοκτόνησε επειδή το πλοίο της εταιρείας του, ΕΞΠΡΕΣ ΣΑΜΙΝΑ, βυθίστηκε και πνίγηκαν 80

άνθρωποι. Μιλάμε για τον Δημήτρη Μωραΐτη, τον Θεοδόσιο Ζυγομαλά και τον Παντελή Σφηνιά. Η ζωή τους μοιάζει σαν ένα παραμύθι, μόνο που και στις τρεις αυτές περιπτώσεις δεν είχε ευτυχές τέλος.

Ο Δημήτρης Μωραΐτης (1866- 1942) ήταν ένας караβοκύρης από την Άνδρο, που στο τέλος του 19ου αιώνα διέθετε ιστιοφόρα πλοία και ήταν από τους πρώτους που έσπευσαν να αποκτήσουν ατμοκίνητα πλοία. Το 1893 κατόρθωσε να εξασφαλίσει χρηματοδότηση του τραπεζικού και ναυτι-

λιακού οίκου των αδελφών Βαλιάνου και αγόρασε το ατμόπλοιο ΠΑΝΑΓΗΣ ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ. Ύστερα από 12 χρόνια, το 1905, ο στόλος του αποτελούνταν από 7 φορτηγά πλοία και ήταν ο μεγαλύτερος Έλληνας πλοιοκτήτης. Με τα καράβια του μετέφερε σιτάρι, πετρέλαιο, κάρβουνο. Η οικονομική επιφάνειά του και το κύρος του τον οδήγησαν και στην Ελληνική Βουλή, ως αντιπρόσωπο της Άνδρου. Η επιτυχής επιχειρηματική του πορεία, η αναγνώρισή των ικανοτήτων του από τους συμπατριώτες του και η πρωτοποριακή ευφυΐα που διέθετε τον οδή-

γησαν στην αναζήτηση και νέων εφοπλιστικών επιχειρημάτων. Το 1905 η συνάντησή του στο Λονδίνο με τον ταξιδιωτικό πράκτορα Χρήστο Χριστοφή ήταν καθοριστική για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Οι δύο άνδρες ύστερα από συζητήσεις κατέληξαν στην απόφαση να ιδρύσουν την πρώτη ελληνική υπερωκεάνια γραμμή. Η εταιρεία ονομάστηκε Ελληνική Ανώνυμος Υπερωκεάνειος Ατμοπλοϊκή Εταιρεία. Αξιοποιώντας την πείρα των Υδραίων εμποροκαραβοκύρηδων, αλλά και των Συριανών караβοκαπεταναίων σκέφτηκε να αντλήσει χρήμα-